

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 310

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/663)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

27.3.1985

Sayı : K.K. Gn. Md. 18/101-1846/03465

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.3.1985 tarihinde kararlaştırılan «Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

**BAZI SUÇ FAİLLERİ HAKKINDA UYGULANACAK
HÜKÜMLERE DAİR KANUN TASARISI**

GENEL GEREKÇE

Ceza mevzuatımızda yer alan bazı tür suçları işleyen kişilerin, suçu ve diğer failleri son soruşturma açılıncaya kadar açıklamaları halinde cezalarından indirim yapılması öngörülmekte, bir kısım suçları işleyenler için ise mensubu buldukları silâhli çete veya cemiyeti dağıtmaları veya ortaya çıkarmaları veya suç işlemesini engellemeleri halinde ceza verilmemektedir. Nitekim Türk Ceza Kanununun 141, 142, 170 ve 171 inci maddeleri ile 404 üncü maddesi buna örnek olarak gösterilebilir. Ancak, yine Türk Ceza Kanununda yer alan ve Devlet düzenini yıkmaya yönelik bazı anarşik ve terör nitelikli suçlar için bu imkân tanınmamıştır. Halbuki, böyle bir imkânın tanınması, işlenmiş bazı örgütsel suçların tamamıyla ortaya çıkarılmasına yardımcı olabilecektir.

Bundan ayrı olarak, işlediği suçtan pişmanlık duyarak yaptığı açıklamalarla anarşik ve terör nitelikli suçları ve bunların faillerini ortaya çıkararak için bazı koruyucu tedbirler alınması bu gibi pişmanlık duyanların açıklamalarda bulunmalarını teşvik edici bir unsur olacaktır.

Ancak, böyle bir düzenlemeye gidilirken, herhangi bir silâhli çete veya cemiyete mensup olanların ister bu teşekkülün işlediği suçlara iştirâk etsin isterse etmesin kapsama alınmaları, gizli kalmış bazı örgüt ve suçların meydana çıkarılması bakımından faydalı görülmesi ise de bu düzenlemenin devamlılık arzemesi bazı gizli kalmış örgütlerin suç işlemeye devam etmeleri veya bazı yeni örgütlenmelere ve suç işlemelere neden olabileceğinden konunun, geçici süreli bir kanunda düzenlenmesi ve bu geçici süreli kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş suçlara teşmili, yukarıda sözü edilen mahzurları bertaraf etmek bakımından faydalı görülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Türk Ceza Kanununun 170 inci maddesinde; Hükümet tarafından ihtar vukuundan evvel veya vukuunu müteakip, cemiyeti ve çeteyi dağıtanlar veya bunun teşekkülünden gaye olan cürmün işlenmesini men edenler, cemiyet ve çeteden mukavemet göstermeksizin çekilerek silâhlarını terk ve teslim edenler ile taharriyata başlandıktan sonra töhmette şeriki olanları tevkif ettirmek esbabını istihsal edenler hakkında ceza verilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere, bu hüküm cemiyet veya çete kurulması suretiyle işlenen ve Türk Ceza Kanununun 168 inci maddesinde sayılan 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerdeki suçlara münhasır bulunmaktadır. Halbuki, Türk Ceza Kanununda aynı nitelikli bazı maddelerde yazılı suçların da aynı mahiyette işlenmesi mümkündür. Bu itibarla, Türk Ceza Kanununun 170 nci maddesine benzer bir hüküm daha geniş kapsamlı olarak bu Kanunun 1 inci maddesinde düzenlenmiş ve kapsama Türk Ceza Kanununun 141 ve 142 nci maddeleri ile 146'dan 163 üncü maddeye kadar olan hükümleri de dahil edilmiştir.

Madde düzenlenirken birinci fıkrada; çete veya cemiyete mensup olanlar ikiye ayrılmış, birinci grup bu çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenleri, ikinci grup ise iştirak etmiş olmakla beraber haklarında henüz takibata geçilmemiş olanları kapsama almıştır.

Ancak düzenlemede, işlenen suçlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş olan suçlar şeklinde gösterilmiş böylece, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra söz konusu çete veya cemiyet mensuplarının suç işlemeleri ve bu suçlardan dolayı cezadan kurtulmaları ihtimali önlenmiştir.

Maddenin ikinci fıkrası ise, Türk Ceza Kanununun 125, 131, 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları bu Kanunun yayımı tarihinden önce işleyenlerden herhangi birinin, haklarında son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar etmeleri halinde tertip olunacak cezadan belli nispette indirimi öngörmektedir. Benzer uygulama Türk Ceza Kanununun 141/7, 142/7, 404/3-son maddelerinde de mevcut olup söz konusu maddeler bu nedenle bu madde kapsamına alınmamıştır.

İkinci fıkradaki bu düzenlemeyle ölüm cezası yerine 15 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 10 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verileceği ve diğer ağır hapis ve hapis cezalarının da dörtte bire kadar indirileceği hükmü getirilmiştir. Bu suretle, gizli kalmış bazı çete ve cemiyetler ile bunların işledikleri suçların ortaya çıkarılmasında yararlı olacağı düşünülen böyle bir düzenlemeye gidilerek memleketin dahili ve harici emniyetini tehlikeye sokan suç unsurlarının elde edilebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2. — Gerek halen Türk Ceza Kanununda bulunan bazı hükümler gerekse bu Kanunun birinci maddesiyle getirilen hüküm sebebiyle gerekli açıklamalarda bulunmak suretiyle pişmanlıklarını ortaya koyan ve bu suretle bazı gizli kalmış örgütler ile suç faillerini ve suçları meydana çıkaran ve böylece Devletin güvenliği açısından büyük yardımları görülen kişilerin güvenliklerinin sağlanması da bu Kanunla getirilen ilkelere uygulanması açısından faydalı bulunmuş ve bu nedenle 2 nci madde düzenlenmiştir. Bu tedbirler, ilgilinin kimliğinin değiştirilmesi, yurt içinde veya yurt dışında kendisine bazı görevler verilmesi, estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümünün değiştirilmesi ve benzeri tedbirler olabilecektir.

Nüfus Kanununa göre hüviyet değişikliği ancak mahkeme kararıyla yapılabileceğinden, idareye kanunla böyle bir yetki verilmediği takdirde bu tedbirin idarece uygulanmasına imkân bulunmadığından, maddede bu husus açıkça yazılmak suretiyle, bu yetki sadece bu madde kapsamında sınırlı olmak üzere idareye verilmiştir.

Geçici Madde — Tasarının geçici maddesi iki bölüm halinde düzenlenmiştir.

(A) bendi altında düzenlenen birinci bölümde; bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarihten önce Türk Ceza Kanununun 125, 131, 141, 142 nci maddeleri ile 146'dan 163 üncü maddeye kadar olan hükümlerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete ve cemiyet mensubu olup da, bu çete ve cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden, haklarında hazırlık ve son tahkikat yapılmakta olanlar ve verilen mahkûmiyet hükümleri kesinleşenlerin durumu ele alınmıştır. Buna göre, bu bölüm kapsamına girenlerden, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde mahkemeye başvurup da, çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep olanlar hakkında bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen ve hiç ceza verilmeyecek hale münhasır bulunan hüküm uygulanacaktır.

(B) bendi altında düzenlenen ikinci bölümde; Türk Ceza Kanununun 125, ve 131 inci maddeleri ile 146' dan 163 üncü maddeye kadar olan hükümlerinde yazılı suçları işleyenler de ikiye ayrılmış ve bunlardan, haklarında son tahkikat yapılmakta olanlar ile verilen mahkûmiyet hükümleri kesinleşenler, suçlarıyla ilgili çete veya cemiyeti veya diğer suç faillerini kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde mahkemeye açıkladıkları takdirde haklarında verilmesi gereken veya verilmiş bulunan cezalar bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı oranlarda indirilecektir. Haklarında yapılan tahkikatın herhangi bir safhasında veya hüküm verildikten sonra açıklama yapmış bulunanlar da daha önce böyle bir indirim imkânı bulunmadığı için, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde mahkemeye başvurmaları halinde haklarında bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki indirim oranları uygulanacaktır.

Geçici Maddedeki bu düzenleme ile, bir yandan Türk Ceza Kanununun 2 nci maddesinde yer alan Lehe Kanununun tatbik ve infaz olunacağına dair anakurala sadık kalınmakta, diğer taraftan gizli kalmış suçlar ile örgütlerin ortaya çıkarılmasına büyük ölçüde imkân sağlanmış olmaktadır. Bu maddeyle ayrıca bu tür davalara bakan mahkemelere, gerek daha önce yapılmış ihbarlar gerekse Kanunun yürürlüğünden sonra yapılacak açıklamalar karşısında, sanık ve hükümlülerin durumlarını inceleyerek gerektiğinde infazın tehirine karar verebilme yetkisi tanınmakta, böylece ileride telafisi mümkün olmayacak mağduriyetlerin önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3. — Bu madde Kanunun yürürlüğü ile ilgilidir. Bu hükme göre Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girecek ve bu tarihten itibaren üç yıl süre ile yürürlükte kalacaktır. Üçüncü yılın dolduğu tarihte yürürlükten kalkacaktır.

Madde 4. — Bu madde yürütme ile ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/663

Karar No. : 73

3 . 5 . 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun Tasarısı Sayın Adalet Bakanı M. Necat Eldem'in ve Bakanlık temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş, maddelere ilişkin kabul, ilave ve değişiklikler sırası ile aşağıya çıkarılmıştır.

1. Tasarının 1 inci maddesinde değişiklik yapılarak Askerî Yargıtayın bazı siyasi ve ideolojik amaçlı teşekkül suçlarını, Türk Ceza Kanununun 125 - 173 üncü maddeleri arasında sayılan suçlar meyânında kabul etmeyip 313 üncü maddesine dahil edilmesi sebebiyle bu hususlar da madde kapsamına dahil edilmiştir.

Ayrıca, 1 inci maddedeki «bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen suçlar» metinden çıkarılarak, hükme genellik kazandırılmış, 2 nci fıkradaki «son tahkikatın açılması» hususunda, Kanunun yürürlüğe girdikten sonra açılacak son tahkikatın ifade edildiği açıkça belirtilmiştir.

Maddedeki diğer hükümler aynen kabul edilmiştir.

2. 2 nci maddede yer alan «Askerî Ceza Kanununun 99 uncu maddesi» ibaresi çıkartılmış ve metne açıklık getirmek amacıyla, koruma tedbirlerinin ilgilinin isteği üzerine alınabileceği açıkça ifade edilmiştir.

3. Komisyonumuzca, metne 3 üncü madde olarak ilave edilen hükümlerle; vuku bulacak veya daha önce vaki olmuş ihbar ve açıklamaların doğruluğunun araştırılması yönünden mahkemenin konuyu İçişleri Bakanlığı vasıtasıyla da araştırması öngörülmüştür. Böylece mahkeme, ihbar edilen olaylarla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplayan zabıta güçlerinin elindeki delillerden kolaylıkla yararlanmış olacaktır.

Diğer taraftan, Hükümet tasarısının geçici maddesinin son fıkrasında yer alan infazın tehiriyile ilgili hüküm, Kanunun tamamına hitap etmesi gerektiğinden, 3 üncü maddeye aktarılmıştır.

4. Komisyonumuzca, Tasarıya eklenen 4 üncü maddeyle, bu Kanunun suç faileri tarafından toplu olarak anlaşılabilir, birbirlerini ihbar etmek suretiyle hepsinin birden bu Kanundan faydalanmalarını önlemek ve asıl gaye olan gerçek anlamda nadim olmuş kişilerin faydalanması sağlanmak istenmiştir. Bu hükme göre, aynı teşekkül, çete veya cemiyete mensup olanların birbirlerini karşılıklı olarak gerek müferiden gerekse toplu şekilde ihbar etme suretiyle cezadan tamamen kurtulmak veya cezalarından indirim yapılmasını sağlamak için başvuracakları bu tür hileli ve muvazaalı ihbar ve açıklamalar Kanun kapsamı dışında kalacaktır.

5. Komisyonumuz, bu Kanundan yararlanmak için, gerçek dışı ihbar ve açıklamalarda bulunmak suretiyle, Devlet güçlerini gereksiz meşgul edici ve yanlış yönlere sevk edici davranışları da önlemek ve hakikaten nadim olmuş kişilerin tespitine imkân tanımak amacıyla, Kanuna bir müeyyide maddesi eklemeyi zarurî görmüştür. Eklenen bu hükme göre, gerçeğe aykırı olarak kötü niyetle açıklama yapanlar ile gerçekte mevcut olmayan delilleri varmış gibi gösterenlere, bu fiillerin başka bir suç teşkil etmesi halinde dahi, ayrıca beş yıldan az olmamak üzere ağır hapis cezası verilecektir.

6. Tasarının geçici maddesi, Komisyonumuzca ikiye ayrılmak suretiyle yeniden düzenlenmiştir.

Birinci kısımda; teşekkül, çete veya cemiyet mensubu olup da, bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerin durumu düzenlenmiştir.

Bu bölümde, esas itibarıyla bir hüküm değişikliği yapılmamıştır. Yapılan değişiklikle, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan ihbar ve açıklamalar ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ihbar ve açıklamalar ayrı bendler halinde, düzenlenmiştir. Diğer taraftan, daha önce ihbar ve açıklamada bulunmuş olanların Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde başvurmaları hususu metinden çıkarılmıştır. Zira bu kaydın muhafazası halinde, ihbar ve açıklamanın doğruluğunun Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde tespit edilememesi takdirinde bu Kanun hükümlerinden yararlanmaları imkânsız hale gelecektir.

Geçici maddenin ikinci kısmı teşekkül, çete veya cemiyet mensubu olup da bunların işledikleri suçlara fiilen iştirak etmiş olanlarla ilgilidir. Komisyonumuz, bu bölümdekilerle ilgili ceza indirimlerini yeniden tespit etmiş ve konuyu üçe ayırmıştır. Haklarında verilmiş hükümler kesinleşenlerin, ihbar ve açıklamaları için ölüm cezası yerine 30 yıldan müebbet ağır hapis cezası yerine 24 yıldan az olmamak üzere ağır hapis cezası verilmesi, diğer cezaların ise yarısına kadar indirilmesi kabul edilmiştir. Eğer ihbar ve açıklama, son tahkikat safhasında yapılmış ise ölüm cezası yerine 20 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 15 yıldan az olmamak üzere ağır hapis cezası verilecek, diğer cezalar ise, üçte bir kadar indirilecektir. İhbar ve açıklamanın takibata başlanmadan önce veya hazırlık tahkikatı sırasında yapılmış olması halinde ise aynen tasarıda olduğu gibi ölüm cezası yerine 15 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 10 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilmesi diğer cezaların da dörtte bir kadar indirilmesi öngörülmüştür.

Komisyonumuz aynen 1 nci maddede olduğu gibi Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesinde Geçici madde kapsamına almıştır.

Komisyonumuzca, Kanunun yürürlükte kalacağı süreyi düzenleyen maddedeki üç yıllık süre iki yıla indirilmiştir.

Tasarının yürütme ile ilgili hükmü aynen kabul edilmiştir.

Rapor ve Tasarı öncelik ve ivedilikle görüşülmek kaydıyla, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Başkanvekil ve bu raporda sözcü
Ahmet İlhami Kösem
Malatya

Üye
Çoşkun Bayram
Adana

Üye
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

T.C.K. 170 ve 171 inci maddeleri
ile uygulanma kabiliyeti
doğrultusunda muhalifim.

Üye
Ali Ayhan Çetin
Çorum

Üye
Akiş Kocaman
Gümüşhane

Üye
Mehmet Sait Erol
Hakkâri
5 inci maddede yazılı ceza
miktarına muhalifim

Üye
İhsan Nuri Topkaya
Ordu

Üye
Hasan Altay
Samsun

Üye
Salih Alcan
Tekirdağ

Üye
Mehmet Topaç
Uşak

Üye
Mehmet Bağçeçi
Yozgat

Üye
Selahattin Taşlıoğlu
Yozgat
Tümüne karşıyım

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türk Ceza Kanununun 125, 131, 141 ve 142 nci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete veya cemiyet mensubu olup da;

a) Bu çete veya cemiyet tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden,

b) Bu çete veya cemiyet tarafından bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenen suçlara iştirak etmiş olmakla beraber haklarında takibata başlanmamış olanlardan,

Çete ve cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep olanlar veya çete veya cemiyet üyeliğinden mukavemet göstermeksizin kendiliklerinden çekilerek güvenlik kuvvetlerine silah ve malzemelerini teslim edenler veya verecekleri bilgi ve belgelerle veya bizzat gösterecekleri çaba ile çete veya cemiyetin amaçladığı suçun işlenmesine engel olanlar hakkında ceza verilmez.

Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları bu Kanunun yayımı tarihinden önce işleyenlerden biri, suçu ve diğer failleri son tahkikat açılıncaya kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve bu ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 15 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 10 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve ağır hapis ile hapis cezaları da dörtte bire kadar indirilerek hükümlenir.

MADDE 2. — Haklarında Türk Ceza Kanununun 141 inci maddesinin 7 numaralı fıkrası, 142 nci maddesinin 7 numaralı fıkrası, 171 inci maddesinin son fıkrası, 404 üncü maddesinin 3 numaralı bendi ile son fıkrası, Askerî Ceza Kanununun 99 uncu maddesi ve bu Kanunun 1 inci maddesi uygulananlar için Devlet tarafından hüviyet değiştirme dahil gereken her türlü koruma tedbirleri alınır.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül; Türk Ceza Kanununun 125, 131, 141 ve 142 nci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete veya cemiyet mensubu olup da;

a) Bu teşekkül; çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden,

b) Bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmiş olmakla beraber haklarında takibata başlanmamış olanlardan,

Teşekkül, çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle teşekkül, çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep olanlar veya teşekkül, çete ve cemiyet üyelerinden mukavemet göstermeksizin kendiliklerinden çekilerek güvenlik kuvvetlerine silah ve malzemelerini teslim edenler veya verecekleri bilgi ve belgelerle veya bizzat gösterecekleri çaba ile teşekkül, çete veya cemiyetin amaçladığı suçun işlenmesine engel olanlar hakkında ceza verilmez.

Siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül mensubu olup da aynı amaçla suç işleyenlerden veya Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işleyenlerden biri, suçu ve diğer failleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra açılacak son tahkikata kadar yetkili makamlara ihbar ettiği ve ihbarın doğruluğu anlaşıldığı takdirde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre, ölüm cezası yerine 15 yıldan müebbet ağır hapis cezası yerine 10 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar dörtte bire kadar indirilerek hükümlenir.

MADDE 2. — Haklarında Türk Ceza Kanununun 141 inci maddesinin 7 numaralı fıkrası, 142 nci maddesinin 7 numaralı fıkrası, 171 inci maddesinin son fıkrası, 404 üncü maddesinin 3 numaralı bendi ile son fıkrası ve bu Kanun hükümleri uygulananlar için, ilgilinin isteği halinde Devlet tarafından hüviyet değiştirme dahil gereken her türlü koruma tedbirleri alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce;

A) Türk Ceza Kanununun 125, 131, 141 ve 142 nci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete veya cemiyet mensubu olup da bu çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden, haklarında hazırlık ve son tahkikat yapılmakta olanlar ile verilen mahkûmiyet hükümleri kesinleşenlerden, bu Kanunun yürürlüğünden itibaren üç ay içinde yetkili mercie veya hükmü veren mahkemeye başvurup da çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep olanlar hakkında bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü,

B) Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işleyip,

a) Haklarında son tahkikat yapılmakta olanlar ile verilen mahkûmiyet hükümleri kesinleşenlerden, suçlarıyla ilgili çete veya cemiyeti veya diğer failleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvurmak suretiyle açıklayan ve bu açıklamalarının doğruluğu anlaşılanlara,

b) Haklarında yapılan tahkikatın herhangi bir safhasında veya kesin hüküm verildikten sonra suçlarıyla ilgili çete veya cemiyeti veya diğer failleri

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanunun uygulanması bakımından mahkeme, ihbar ve açıklamanın doğruluğunu ayrıca İçişleri Bakanlığı vasıtasıyla da araştırır. İçişleri Bakanlığı mahkemenin yazısı üzerine konuyu en kısa zamanda inceleyerek mahkemeye gerekçeli bir rapor verir.

Bu Kanunun uygulandığı hallerde, mahkemece gerekli görülürse infazın tehirine karar verilebilir.

MADDE 4. — Teşekkül, çete veya cemiyet mensuplarının cezadan toplu olarak kurtulmak için aralarında anlaştıkları subuta ererse bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

MADDE 5. — Bu Kanuna göre yapılacak ihbar ve açıklamaların kötü niyetle yapıldığı veya delillerin uydurulduğu anlaşıldığı takdirde, fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca beş yıldan az olmamak üzere ağır hapis cezası verilir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce;

A) Siyasî ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül veya Türk Ceza Kanununun 125, 131, 141 ve 142 nci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işlemek üzere kurulmuş silahlı çete veya cemiyet mensubu olup da bu teşekkül, çete veya cemiyet tarafından işlenen suçlara iştirak etmeyenlerden;

a) Haklarında hazırlık ve son tahkikat yapılmakta olanlar ile verilen mahkûmiyet hükümleri kesinleşenlerden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yetkili merci veya hükmü veren mahkemeye başvurup da teşekkül, çete veya cemiyetin teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi vermek suretiyle teşekkül, çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep oldukları anlaşılanlar,

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce; haklarında yapılan tahkikatın herhangi bir safhasında veya takibata başlanmadan önce veya verilen hüküm kesinleştikten sonra yetkili mercilere açıklama yapmak suretiyle teşekkül, çete veya cemiyetin dağıtılmasına veya meydana çıkarılmasına sebep oldukları anlaşılmış bulunanlardan yetkili merci veya davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvuranlar,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yetkili mercilere açıklamış olup da bu açıklamalarının doğruluğu anlaşılmış bulunanlara, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde hükmü veren mahkemeye başvurmaları halinde,

Bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü,

Uygulanır ve bu hallerde mahkemece gerekli görülürse, infazın tehirine karar verilebilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Hakkında bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır.

B) Siyasi ve ideolojik amaçla suç işlemek için Türk Ceza Kanununun 313 üncü maddesine göre kurulmuş teşekkül mensubu olup da aynı amaçla suç işleyip veya Türk Ceza Kanununun 125 ve 131 inci maddeleri ile 146 ila 163 üncü maddelerinde yazılı suçları işleyip;

a) Haklarında son tahkikat yapılmakta olanlar ile verilen mahkûmiyet hükümleri kesinleşenlerden, suçları ile ilgili teşekkül, çete veya cemiyeti ve diğer failleri, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvurmak suretiyle açıklayan ve bu açıklamalarının doğruluğu anlaşılmış olanlar hakkında; açıklamanın hüküm kesinleştikten sonra yapılmış olması halinde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 30 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 24 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar yarısına kadar indirilerek hükmolunur. Açıklama son tahkikat safhasında yapılmış ise, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 20 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 15 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar üçte bire kadar indirilerek hükmolunur.

b) Haklarında yapılan tahkikatın herhangi bir safhasında veya takibata başlanmadan önce veya verilen hüküm kesinleştikten sonra suçları ile ilgili teşekkül, çete veya cemiyeti ve diğer failleri, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yetkili mercilere açıklamış olup da bu açıklamalarının doğruluğu anlaşılmış bulunanların yetkili merci veya davayı görmekte olan veya hükmü veren mahkemeye başvurmaları halinde haklarında; açıklamanın hüküm kesinleştikten sonra yapılmış olması halinde, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 30 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 24 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar yarısına kadar indirilerek hükmolunur. Açıklama son tahkikat safhasında yapılmış ise, hal ve şartlara ve hadisenin hususiyetlerine göre ölüm cezası yerine 20 yıldan, müebbet ağır hapis cezası yerine 15 yıldan aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası verilir ve diğer cezalar üçte bire kadar indirilerek hükmolunur. Eğer açıklama takibata başlanmadan önce veya hazırlık tahkikatı sırasında yapılmış ise bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve yayımı tarihinden üç yıl sonra yürürlükten kalkar.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve yayımı tarihinden iki yıl sonra yürürlükten kalkar.

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15.3.1985

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Devlet Bakanı
M. T. Titiz

Devlet Bakanı
A. Karaevli

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

İçişleri Bakanı
Y. Akbulut

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Maliye ve Gümrük Bakanı
A. K. Alptemoçin

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı V.
K. Oksay

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
S. N. Türel

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşçıoğlu